

YLEISTÄ

Leppävirran kyläneuvoston 17. toimintavuosi oli paljolti yhteistyötä kunnan eri tahojen kanssa. Kunnan kanssa järjestettävät kyläfoorumit ja OSKU-hanke kokosivat Leppävirran kylien edustajia yhteen.

HALLINTO JA KOKOUKSET

Kyläneuvoston varsinaisia kokouksia oli kaksi; vuosikokous oli 14.2.2024 sekä Ideariihikokous oli 4.10.2024.

Vuosikokouksessa valittiin toimihenkilöt. Puheenjohtajaksi valittiin Arja Huovinen, varapuheenjohtajaksi Janne Räsänen, sihteeriksi Anja Tikkanen ja rahaston- ja tilinhoitajiksi Raija Ikonen ja Heikki S. Havukainen.

TIEDOTTAMINEN

Kyläneuvoston asioista tiedotettiin sähköpostilla ja Whats App-ryhmäviesteillä. Lisäksi käytössä olivat fb-sivut, paikallislehti ja kunnan kylänettisivut.

TOIMINTA

- **Vuosikokous** oli 14.2.2024, jossa käsiteltiin normaalit vuosikokous asiat.
- **Vierailijoita;** lin kylien neuvottelukunnan puheenjohtaja Anita Sievänen, hyvinvointikoordinaattori Riitta Ränä kävivät Leppävirralla vierailulla 26.2.2024 ja he tapasivat Leppävirran kylätoimijoita kunnan valtuustosalissa.
- **Ideariihikokous 4.10.2024 Salmitalolla**
Leppävirran kyläneuvoston Ideariihi- kokous oli pe 4.10.2024. Osallistujia oli 24 henkilöä. Ensin kokoonnuttiin nuotiotulille makkaran paistoon klo 17.30 -18.15 välisenä aikana. Makkarat ja kahvit tarjosi Soirilansalmen kyläyhdistys. Illan aikana käytiin yhdessä puimaan kyliä koskevia asioita. Teema-aiheet kokosi kyläneuvoston puheenjohtaja Arja. Työskentely tapahtui ryhmätöinä ja ryhmissä oli eri kylien edustajat, jotta teemoihin saatiin monipuolinen näkemys. Teemat olivat:
 1. Kylätoiminnan kehittäminen sekä kylien yhteisöllisyyden parantaminen
– yhteisön hyvinvointi ja viihtyvyys, palvelut, yhteistyö
 2. Ennalta ehkäisevät toimet kylien autioitumiseen
 - nyt tyhjillään olevat kiinteistöt ja tulevaisuuden tyhjien talojen kohtalot,
 - tonttitarjonta, yrittäjyys
 3. Kylätalot rikkaus vai rasite
 - mahdollisuudet ja uhat

- varainhankinta, avustukset, hankerahoitus
4. Kylien ja kunnan välinen yhteistyö
- nykytilasta tulevaisuuteen

Tämän toimintakertomuksen liitteenä on Ideariihen kooste asioista. Ideariihessä käytyt asiat otettiin OSKU-hankkeen työskentelyyn mukaan.

OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

➤ OSKU-HANKE

OSKU-hanke eli Osallisuus kuuluu kaikille, on Maaseudun kehittämisyhdistys Mansikka ry:n yhteistyöhanke, jossa etsitään ratkaisuja erityisesti harvaan asutun maaseudun palveluihin.

Toiminnassa painottui OSKU-hankkeeseen osallistuminen. Kaikki kylät eivät osallistuneet, mutta muutamat kylät olivat mukana jokaisella kerralla. Lokakuussa pidetyn Kyläneuvoston Ideariihessä käytyt teemat otettiin OSKU-hankkeeseen mukaan tavoitteena saada aikaiseksi Leppävirran Kyläohjelma.

OSKU-tapaamiset olivat:

- 20.5 kunnantalolla Palvelupaja, joka liittyi Osku-hankkeeseen
- 9.9. Leppävirran kunnantalo
- 21.10 Sarkamäki kylätalo (kyläfoorumin jälkeen)
- 14.11 Seurala, Sorsakoski

Kyläneuvosto toimi kokoojana niistä kiinnostavista teemoista, joita käsiteltiin kunnan kyläfoorumeissa. Kevään Kyläfoorumi oli 9.4 ja syksyn Kyläfoorumi oli 21.10.2024.

YHTEISTYÖN TEKEMINEN

Yhteistyötä on tehty erityisesti kunnanviranhaltijoiden ja kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen kanssa sekä Maaseudun Kehittämisyhdistys Mansikka ry:n kanssa.

- Henkkarit-kampanjan suunnittelussa oli mukana Kyläneuvoston puheenjohtaja, Henkkarit- kampanja ajoittui tammikuulle 2024.

TALOUS

Talouden pidossa siirryttiin OP:n tilin käytöstä käteiskassan käyttöön.

LEPPÄVIRRAN KYLÄTOIMIJOIDEN EDUSTUKSET

- Henna Tiitinen, Pohjois-Savon Kylät ry:n puheenjohtaja,
- Raija Ikonen, Pohjois-Savon Kotiseutuyhdistysten liitto ry:n hallituksen jäsen.

LIITE 1 IDEARIIHEN KOOSTE RYHMÄTÖISTÄ

KYLÄTOIMINNAN KEHITTÄMINEN SEKÄ KYLIEN YHTEISÖLLISYYDEN PARANTAMINEN	
Ryhmä nro	Mikä tuo yhteisölle hyvinvointia
1	Rauhallisuus Työ/ eläke/ muu Yhteiset tapahtumat Kylän yhteinen tila/talo Naapuriapu Palvelut
2	Yhdessä tekeminen Toinen toistamme tapaaminen Oman kylän maisemat
3	Yhteisön jäsenten tunteminen Yhdessä tekeminen Naapuriapu + naapurisopu Kiinnostava toiminta Yhteiset kokoontumistilat Turvallisuus
4	Talkoot Naapuriapu
	Mikä tuo yhteisölle viihtyvyyttä
1	Yhteiset tapahtumat Luonnon läheisyys Palveluiden saanti esim. Pali, kirjastoauto Asutusta ympärillä
2	Erilaisia tapahtumia Kylätalojen kunnossapito Kylän kunnossapito
3	Yhteiset tapahtumat Harrastustoiminta Luonto - paikat kunnossa Luontoon liittyvät tapahtumat Jokainen kantaa vastuun asuinympäristöstään hyväksyen monimuotoisuuden Suvaitsevaisuus, kaiken erilaisuuden, ihmisten ja ympäristön
4	Tapahtumat
	Mitä palveluja yhteisö tarvitsee
1	Kirjastoauto Pali kyyditys Kotihoito/kotipalvelut Mökkitalkkari
2	Koulu/ koulukyydit Kokoontumistilat

	Vanhusten kotipalvelu Ruokapalvelu kylille
3	Hyvinvointialueen ja kunnan tarjoamat palvelut Kesällä näiden tarve on suurempi Toimivat nettiyhteydet ja tiestö eli infra
4	Kyydit - kimppakyydit Kyläkauppa Kirjastoauto Hiihtoladut Koulun säilyminen / Se että lähin koulu on mahdollinen
	Yhteisön yhteistyö; kenen/keiden kanssa
1	Naapurikylät Järjestöt Seurakunta Kunta
2	Yhteiskyydit kylän tapaamisiin ja kaupalla käynteihin Naapuri kylien kanssa
3	Naapurikylät Kunta Seurakunta Järjestöt Yritykset Kulttuuritoimijat Kukin tekee, mitä parhaiten osaa ja mihin resurssit riittävät
4	Naapurikylät Kunta Paikalliset yrittäjät

KUNNAN JA KYLIEN VÄLINEN YHTEISTYÖ	
Ryhmä nro	Nykytila
1	Kylien yhteistyö Kunnan avustukset Kunnan sosiaalisen median käyttö Ann-Marin työ kunnalla ja tiedottaminen
2	Rahallinen avustaminen Olemassa olevat palvelut
3	Kyliä arvostetaan -on ansaittua ja toimii Kyläneuvosto ollut mallina muillekin Kunnan nettisivut on hyvä väylä tiedottamiseen, maksuton Apua saatavissa esim. hankeavustusten tekoon
4	Ann-Mari Karvinen – häneltä neuvoja Avustusmäärät OK
	Vaatii kehittämistä
1	Miten kunta ottaa huomioon kylille muuttavat tai jotka haluavat rakentaa Lapsiperheiden huomioiminen
2	Vapaa-ajan asuntojen muuttaminen vakituiseksi Koulukyydit Tapahtumien jalkauttaminen myös kylille
3	Raja-alueiden koulumatkojen selvittäminen Väylät vaikuttamiseen kuntoon Yhteistyö kyläturvallisuusasioissa
4	Tiedottaminen Apua ”henkilöinä” esim. myös kylän tapahtumissa
	Muu kuin rahaan liittyvät asiat
1	Kyläkoulut Kunnan ja kylien mainonta Kaavoitus
2	Kunnalle kyläyhdyshenkilö Kylien luontokohteiden esillä pitäminen
3	Vuorovaikutus oltava hyvä Kansalaisopiston palvelut Käytetään olemassa olevia, tarjottuja palveluja Kunta pyytäisi kampanjoihin kylät mukaan - kuntamarkkinointia yhteistyössä

4	Säilyisi edes nykytilassa Arvostetaan kylien tekemää työtä
	Avustukset
1	Säilyisi kunnan antamat avustukset
2	Tie- ja kyläavustusten jatkuvuuden turvaaminen Leader-rahoituksen esillä pitäminen ja informointi
3	Järjestelmä hyvä, on toiminut mallina muillekin On satsattu kyliin Toivottavasti jatkuvat tulevaisuudessa Voiko tarpeesta tehdä ennakkoarvion?
4	Pysyisivät nykytasolla

ENNALTA EHKÄISEVÄT TOIMET KYLIEN AUTIOITUMISEEN	
Ryhmä nro	Nyt tyhjillään olevat asuinkiinteistöt
1	Tiedottaminen mitä tulevaisuudessa tapahtuu kiinteistölle ja mitä kuluja se tuo tullessaan.
2	Kyläyhdistys voisi lähestyä kirjeellä ja ehdottaa myyntiä
3	Tuoda julkiseen keskusteluun se, että väki ikääntyy ja kiinteistöt jäävät Kartoitus
4	Moninmäki 3, Mustimäki 3, Sarkamäki 3 Kotalahti hyvä Saahkarlahti ? Rukkune ? Kartoitettava
	Tulevaisuuden tyhjien asuin kiinteistöjen kohtalo
1	Kiinteistöjen huono kunto
2	Tehdään taloista yhteisöllisiä asumisyksiköitä, joissa voisi käydä tarvittaessa hoitaja
3	Ongelmana pankkirahoituksen saannin vaikeus Tulijoiden ikä - kauanko eläkeläiset pysyvä hyväkuntoisina Voiko lohkaista asuintalollisen tontin pelto/metsäkauppojen yhteydessä?
4	Perikuntien aktivointi Mistä saa selville, kuka omistaa?

	Onko tonttitarjontaa kylillä (kirjataan kylät joissa kunnan/yksityisten/muiden tahojen)
1	Vähäistä Itäisillä kylillä Kunnan tarjonta kirkonkylä
2	Tietoisuutta tonteista lisättävä Voisiko olla rekisteri, jossa halukkaat maanomistajat voisi ilmoittaa
3	Sarkamäki ? Oravikoski : suunniteltu ja piirretty - metsähallituksen mukaan hinta liian kova Konnuslahti - kyläkaava
4	Sarkamäki: muutama kunnan tontti Kysyttävä asiaa kunnalta
	Yrittäjyys
1	Kotipalvelut esim. mökkitalkkari, piha ja puutarha Kotihoito Vinkit; tuo työpaikkoja muille
2	Kylien ihmiset voisivat hoitaa vanhuksia lähialueella Maanviljelijöitä Marjanviljelijöitä
3	Kylätalkkarit Vanhusten palvelut, esim. kuljetus Maa- ja metsätalousurakoijat Ruokahuoltopalvelut Kiertävät : parturi, lääkäri, yms.
4	Kotitalkkari Koneyrittäjä Tieisännöinti

KYLÄTALOT RIKKAUS VAI RASITE	
Ryhmä nro	Kylätalojen mahdollisuudet
1	Paikka palveluille Paikka yhteisöllisyydelle Kokoontumispaikka Kylätalon vuokraaminen
2	Yhteinen kokoontumistila Harrastuspiireille tilaa Vuokratuloa
3	Kokoontumispaikka Harrastuksen mahdollistaja Tapahtumien järjestäminen Eri toimijat/ kyläyhdistys Palveluja: hieroja, osteopaatti, kampaaja Koulutustila , sivistystila Äänestyspaikka Kylän hallintorakennus Kiertävien palvelujen pysäkkipaikka
4	Kokoontumispaikka kokouksille ja tapahtumille Kriisitilanteessa keskus
	Kylätalojen uhat
1	Ylläpito kustannukset Talkooväki ikääntyy
2	Toimijoiden ikä Rahan riittävyys
3	Ylläpito ja kunnossapito, lämmitys ja korjaus Väestökato ja väestön vanheneminen Koulun loppuminen Rahallisen resurssien väheneminen - avustuksia saatavilla vähemmän Vapaaehtoistoiminta Sijainti Vetäjien väsyminen
4	Talkooväki vanhenee - kuka jatkaa Kulujen nousu

	Varainhankinnan vinkit/ideat
1	Tapahtumat Vuokraus Avustukset
2	Tapahtumat Tilojen vuokraaminen
3	Leader-rahast (EU) Säätiöt Vuokraus ; tilojen on oltava sopivat moneen käyttöön Jäsenhankinta Kahvio, arpajaiset, yms. Yhteistökumppanit; yritykset, mainospaikat Kunnan toimielinten vierailu - tehdään tunnetuksi Tiedon kierrätys!
4	Tilojen vuokraus Myyjäiset, arpajaiset Peräkonttikirppis Konsertti Iltamat, karaoke
	Avustukset, hankerahoitus
1	Hakeminen vaikeaa ja raportointi; mutta nyt saa apua Onko yhdistyksellä hankerahoituksen vaatimaa omavastuu osuutta
2	Mansikka ry Muut rahoituskanavat Kotiseutuliitto
3	Kunnan avustus Oltava eri yhdistysten jäsen, esim. Pohjois-Savon Kotiseutuyhdistysten Liiton, Mansikka ry:n ja Martta-liiton
4	Kunnan avustus Mansikan hankeavustus Kotiseutuliitto